

[Janne Normann]

Vi har lidt større betænkeligheder ved lovforslag nr. L 13 om stop for avancer. Det er særlig dette med, at lønstigningerne må indregnes i virksomhedernes avancer. Det var vel rimeligt at sætte en grænse, f.eks. svarende til den lønstigningstakt, der forhåbentlig bliver aftalt med dette ting.

De øvrige beregningsmåder har vi ingen indvendinger imod. Det er særlig udmærket, at øgede afskrivninger kan indregnes, idet jo netop manglende investeringer ellers kan være en uheldig følge af et avancestop.

Vi finder det rigtigt, at der ikke skal være plads til andre indtægtsstigninger, end hvad der følger af aktivitetsudvidelserne, men det er altså særlig på grund af muligheden for at indregne lønstigninger, at vi sætter de store spørgsmålstegn ved virkningen af dette lovforslag.

Desuden er vi betænkelige ved, at administrationen af den permanente pris- og monopollovgivning ikke kan varetages i hidtidigt omfang, som der står i bemærkningerne. Vi anser en kontrol med prisudviklingen for vigtig og vil gerne se på, om en midlertidig skærpelse af pris- og avanceloven ikke er nødvendig samtidig med den indkomspolitik, som vi tillægger så stor værdi. Netop når monopoltilsynet skal have flere opgaver, var det nok en god idé at ændre monopoltilsynets nuværende adgang til at kræve prisændringer indberettet til en varslingspligt på visse områder.

Det er rigtigt, at vi bremser inflationsprocessen på afgørende vis, når man sætter den automatiske pristalsregulering ud af kraft. Det er jo forfejlet, når vi i en alt for lang årrække har givet hinanden øget indkomst uden en tilsvarende vækst i produktionen. Men netop når man griber ind her, er det, vi anser en samtidig priskontrol for væsentlig.

Det ser ikke ud til, at lovforslaget helt opfylder sin hensigt, og vi vil derfor under udvalgsarbejdet overveje, om det er nødvendigt at supplere med andre bestemmelser.

Til lovforslag nr. L 14 har jeg ikke mange bemærkninger. Det er rigtigt at tage pengeinstitutterne med i en begrænsning af priser og avancer, og forslaget kan vi uden videre tilslutte os.

Tinning (VS):

Jeg skal først beklage, at vores ordfører, fru Anne Grete Holmsgård, ikke kan være til stede. Hun er i Radiotinget for at diskutere mulighederne efter åbningsdebatten.

Industriministeren beklager i den skriftlige fremsættelse til lovforslag nr. L 13 om avancestop, at han har fundet det nødvendigt at forulempe erhvervslivet med dette forslag om avancestop. Men der er såmænd ikke nogen som helst grund til denne beklagelse. En gennemlæsning af forslaget viser, at det, der hedder stop for avancer m.m., er den rene kosmetik. Men det hører måske med til begyndervanskelighederne for firkloverregeringen og bestræbelserne for at få opbygget en ny profil, at regeringen syntes, den skulle lægge et eller andet på bordet i et naivt håb om, at der så nok var nogle, der ville tro på, at det her handler om, at alle mulige skal rammes, når man sådan ser det som en helhed – de rige som de fattige.

Men undtagelsesbestemmelserne i lovforslag nr. L 13 er så omfattende, at det stort set ikke vil få nogen virkning. De få muligheder, der måske kunne være i enkelte tilfælde, falder til jorden, fordi kontrolforanstaltningerne heller ikke fungerer.

Monopoltilsynet er jo i forvejen ikke i stand til at kontrollere virksomhedernes avancer. Det længste, det når til, er at kontrollere detailhandelspriserne. Dem får det til gengæld vanskeligere ved at kontrollere fremover, fordi det med et uændret personaleforbrug nu skal spilde en hel masse tid med at forsøge at kontrollere en lov, som stort set ikke virker alligevel.

I § 1 har man opregnet en lang række faktorer, som man fortsat kan indregne i bruttoavancerne. De er så omfattende, at der stort set ikke er meget, som ikke kan indregnes. Det fremgår desuden af lovforslaget, at alle omkostninger, der ikke ligger ekstraordinært langt tilbage i tiden før 5. oktober, kan indregnes. Hvad ekstraordinært er, fremgår bare ikke.

Rationaliseringsgevinster og øgede afskrivninger skal heller ikke føre til begrænsninger i avancerne. Tværtimod fremgår det klart, at de skal øge det private erhvervslivs indtjening. Med andre ord: rationaliseringsgevinster må ikke få den virkning, at priserne bliver sat ned. Jeg troede ellers, det var statsministeren – eller også var det finansministeren, det lyder stort set som det samme – som sag-